

Στην πραγματικότητα, υπήρχε μια de facto κατάσταση. Οι Έλληνες πήγαιναν στις νησίδες αυτές, οι Τούρκοι δεν πήγαιναν. Αυτό, σε ό,τι αφορά την περιοχή και τις δραστηριότητες που ασκούσαν σε αυτή, σήμαινε κατ' αρχάς ότι οι Έλληνες ψαράδες ψάρευαν στα νερά τους, οι Τούρκοι, αντίστοιχα, δεν ψάρευαν και επίσης ότι πάνω στη νησίδα υπήρχαν κοπάδια από κασίκες που ανήκαν σε έναν ή δύο κατοίκους της κοντινής Καλύμνου. Όπως συμβαίνει πάντα σε τέτοιες περιπτώσεις, οι λιμενικές Αρχές της Καλύμνου και η Ναυτική Διοίκηση του Νοτίου Αιγαίου είχαν προτείνει την αποκόλληση –με τη βοήθεια ελληνικών μέσων– του τουρκικού πλοίου που είχε προσαράξει.

Περιέργως όμως, ο Τούρκος καπετάνιος απάντησε αρνητικά. Η αρχική ερμηνεία που δόθηκε από τις ναυτιλιακές μας Αρχές ήταν ότι η απάντηση αυτή οφειλόταν απλώς σε οικονομικά κίνητρα. Όταν κάποιος σε βοηθήσει στη θάλασσα, υπάρχει ένας ολόκληρος τιμοκατάλογος –«ναυαγιοιρεσία», όπως λέγεται–, είτε πρόκειται για σωτηρία σε ανοιχτό πέλαγος, όπου εκεί σώζονται όχι μόνο τα πλοία αλλά και οι ζωές, είτε πρόκειται για ανώδυνη προσάραξη στα ρηχά, σαν αυτή

που προφανώς είχαμε στην περίπτωση των Ιμιών. Το θέμα είναι ότι αυτού του είδους οι αναστολές και οι επιφυλάξεις αφορούν αποκλειστικά ένα παζάρι, γύρω από τα λύτρα –ή, αν θέλετε, τα ποσά– που καταβάλλουν για τη σωτηρία, το οποίο συνήθως δεν έχει μακρά διάρκεια. Ο ευρισκόμενος σε ανάγκη, βλέποντας ότι έχει να αντιμετωπίσει κακές καιρικές συνθήκες, με αγριεμένα κύματα και ισχυρούς ανέμους, αργά ή γρήγορα υποκύπτει και καταβάλλει το τίμημα.

Βεβαίως, από την άλλη πλευρά, ο Τούρκος καπετάνιος είχε τη δυνατότητα να απευθυνθεί σε τουρκικά σκάφη που θα μπορούσαν να έρθουν από κάποιο λιμάνι της ακτής για να τον τραβήξουν και να τον βοηθήσουν να αποκολληθεί. Αυτό όμως θα έπρεπε να γίνει ύστερα από άδεια του Ελληνικού Λιμεναρχείου και συζητήσεις. Και τέτοια επαφή δεν είχε προκύψει. Η έκπληξή μας ήταν μεγάλη διότι ο Τούρκος καπετάνιος είχε στείλει ένα κείμενο –το οποίο προφανώς δεν ήταν σε θέση ο ίδιος να συντάξει και που αποτελούσε κείμενο στρατιωτικό-διπλωματικό– όπου μας έλεγε ότι κακώς επεμβαίνουμε στην ιστορία, διότι οι νησίδες Καρντάκ ανήκουν στην Τουρκία, και ότι αυτός θα διασωθεί με τουρκικά μέσα, είναι σε επαφή με τις τουρκικές Αρχές και δεν έχει ούτε την ανάγκη μας ούτε επιθυμεί την ανάμνησή μας.

Ένας Τούρκος καπετάνιος δηλαδή ενός σαπιοκάραβου έθετε θέμα κυριαρχίας και δημιουργούσε απρόβλεπτες εξελίξεις, εξαιρετικά επικίνδυνες, γύρω από ένα τυχαίο και ασήμαντο γεγονός.

Ήταν προφανές ότι ο καπετάνιος δεν προέβη σε αυτή την ενέργεια μόνος του και ότι η φωνή δεν ήταν δική του. Είχαμε σοβαρό, μεγάλο και ουσιαστικό πρόβλημα. Στο σημείο αυτό μπλέχτηκε και το Υπουργείο Εξωτερικών.

Μόλις πήρα τις πρώτες ειδήσεις για το ζήτημα, ζήτησα από τον πρεσβευτή μας στην Άγκυρα να επικοινωνήσει με το Υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας, να τους εξηγήσει ότι

εμείς δεν επιθυμούμε με κανέναν τρόπο δημιουργία έντασης, και μάλιστα γύρω από ένα τόσο ασήμαντο γεγονός. Ότι, εν πάση περιπτώσει, υπάρχουν τρόποι για να λυθεί το συγκεκριμένο πρόβλημα διατηρώντας την κατάσταση που υπήρχε –έστω και αν οι Τούρκοι δεν παραδέχονταν τη νομική βάση, δηλαδή τη θεωρούσαν απλώς μια κατάσταση de facto, ένα status quo– και ότι εμείς είμαστε πρόθυμοι για οποιαδήποτε εξέλιξη που θα σταματούσε τη διαρροή φημολογιών γύρω από αυτό το γεγονός και θα απέτρεπε τη δημιουργία εντάσεων και την πρόκληση αναταραχής.

Η επαφή αυτή, όπως τη φανταστήκαμε, ταίριαζε εξάλλου και με τη νέα προσέγγισή μας στις ελληνοτουρκικές σχέσεις, αλλά, αντί να διευκολύνει, δυσκόλεψε τα πράγματα.

Οι Τούρκοι την ερμήνευσαν ως προσπάθεια συνδιαλλαγής, ως ένδειξη αδυναμίας και επομένως θεωρούσαν ότι υπάρχει έδαφος για να προκριθεί και να εξελιχθεί μια σημαντική πολιτικο-στρατιωτική κρίση. Η υπόθεση των Ιμίων είχε ξεκινήσει.